

IBERIALAIS-AMERIKKALAINEN SÄÄTIÖ / SUOMEN MADRIDIN-INSTITUUTTI

TAVOITE- JA TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2020

Visio: Suomen ja lusohispaanisen maailman yhteen saattaminen

1 TAVOITESUUNNITELMA

1.1 Toiminta-ajatus ja tarkoitus

Iberialais-amerikkalaisen säätiön tarkoituksena on edistää Suomen ja espanjalais-portugalilaisen (lusohispaanisen) kulttuuripiirin välistä tieteen, kulttuurin ja talouselämän tuntemusta ja vuorovaikutusta alueella, jolla on yli 700 miljoonaa asukasta. Säätiö ylläpitää kulttuuri- ja tiedeinstituuttia Madridissa.

Suomen Madridin-instituutti on ainoa suomalainen kulttuuri- ja tiedeinstituutti lusohispaanisen maailman alueella. Madridissa se ainoa pohjoismainen kulttuuri-instituutti.

Instituutti toimii itsenäisesti sekä yhteensä yhdeksän Team Finland -verkoston aktiivisena jäsenenä. SKTI:n lisäksi se on Tiedeinstituuttifoorumin (TIF) jäsen ja tekee yhteistyötä muiden kulttuuri- ja tiedeinstituuttien kanssa.

Instituutilla on laaja yhteistyöverkosto suomalaisten sekä lusohispaanisen maailman tieteellisten ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat kohdemaiden pääkaupunkien ja aluehallintojen kulttuuritoimet sekä niiden alaiset taidekeskukset sekä yliopistot.

Instituutilla on asiamiesverkosto Portugalissa ja kahdeksassa Latinalaisen Amerikan valtiossa: Argentiina, Brasilia, Chile, Kolumbia, Kuuba, Meksiko, Peru ja Uruguay. Asiamiehet ovat taideviestiin koulutettuja taide- ja yhteiskuntatutkimuksen alojen ammattilaisia ja Chilen asiamiestä lukuun ottamatta Suomen kansalaisia.

1.2 Tavoitteet ja painopistealueet

Iberialais-amerikkalainen säätiö toteuttaa viisivuotista strategiaansa 2020–2024. Sen keskeiset tavoitteet ovat suomalaisen kulttuurin tuntemuksen kasvattaminen säätiön toiminta-alueilla ja säätiön sekä instituutin tunnettuuden lisääminen Suomessa.

Tavoitteena on, että viisivuotiskauden päättyessä suomalaista kulttuuria tunnetaan toiminta-alueella laajasti. Tämän toteutumiseksi jatketaan erilaisten kulttuuriviennin ja -vaihdon yhteistyömuotojen kehittämistä koko toiminta-alueella.

Pitkäkestoiseen vaikutukseen niin Espanjassa, Portugalissa kuin Latinalaisessa Amerikassa pyritään suomalaisten ja paikallisten toimijoiden yhteishankkeiden kautta. Jaettu hankerahoitus antaa mahdollisuuden järjestää ja osallistua suurempiin ja näkyvämpiin tapahtumiin. Eri osapuolten osallistaminen myös sitouttaa eri toimijat vakaammin hankkeisiin.

Aito ja aktiivinen Team Finland -verkoston jäsenyys antaa säätiölle ja Instituutille mahdollisuuden edistää verkoston yhteisiä tavoitteita ja lisätä sen vaikuttavuutta alueella. Instituutin kulttuurituotannon asiantuntemus ja ammattimaisuus, ja sen sekä säätiön kulttuuri- ja tiedeverkostot tuovat Team Finland -toiminnalle lisäarvoa.

Säätiön ja Instituutin toiminnan tunnettuuden lisääminen Suomessa saavutetaan ensisijaisesti tekemällä yhteistyötä jo olemassa olevien, tätä tavoitetta tukevien toimijoiden kanssa. Tämä tapahtuu mm. yhteishankkeiden ja kuraattorivierailujen avulla. Molempien tarkoitus on lisätä lusohispaanisen alueen kulttuurin tuntemusta Suomessa ja saattaa yhteen molempien alueiden kulttuurialan asiantuntijoita.

1.3 Tavoitesuunnitelma vuodelle 2020

Espanja ja Portugali

Toimintavuoden 2020 keskeisenä strategisena tavoitteena on pitää yllä ja edelleen vahvistaa vuoden 2019 aikana palautettua laajaa näkyvyyttä Iberian niemimaalla. Muutto uusiin tiloihin keskeiselle paikalle Madridissa on lisännyt yleisön kiinnostusta Instituutin omiin, ja yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa toteutettuihin tapahtumiin. Omien näyttelyjen ja tapahtumien merkitys on moninkertainen verrattuna aikaisempaan, mutta suurin merkitys on tiiviillä ja pitkään jatkuneella yhteistyöllä paikallisten tapahtumajärjestäjien kanssa, gallerioissa, taidekeskuksissa ja museoissa niin Madridissa kuin muualla Espanjassa sekä koko suurella toiminta-alueella. Yleisöä kiinnostavia teemoja ja sen Suomi-kuvaa selvitetään paikallisten kuraattoreiden ja sosiaalisen median avulla.

Tiedepuolella jatkuu perinteikäs yhteistyö Complutensen yliopiston kanssa. Instituutin näyttelyitä hyödynnetään teemoista riippuen tiedeyhteistyössä.

Portugalissa instituutilla on toukokuusta 2019 alkaen uusi asianainen. Tämä antaa tulevana vuonna mahdollisuuden tehostaa Team Finland -yhteistyötä ja lisätä instituutin ohjelmaa Portugalissa.

Latinalainen Amerikka

Instituutti järjestää monipuolista ohjelmaa Latinalaisen Amerikan maissa sekä itsenäisesti että osana Team Finland -verkostoa. Toimintaa pidetään kysynnän mukaan yllä asiamiesverkoston avulla. Eri maiden välistä yhteistoimintaa lisätään esimerkiksi kierrättämällä näyttelyjä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Säätiön edellisellä strategiakaudella Latinalaiseen Amerikkaan laajennettu toiminta ja siitä lisääntynyt työmäärä huomioidaan säätiön ja Instituutin koulutus- ja henkilöstöresursseissa. Toimintaa ja tapahtumia jaetaan eri maissa eri vuosille, samalla etsitään synergiaa toimialueen maiden välillä.

Argentiinassa tavoitteena on säätiön omistaman kiinteistön myynti nyt, kun Buenos Airesin toimipiste on lakkautettu. Instituutin asiamies jatkaa Argentiinassa muiden asiamiesten tapaan erillisten hankkeiden parissa.

Kaikissa Latinalaisen Amerikan maissa painotetaan osallistumista merkittäviin tapahtumiin vuorovai-
kutuksessa paikallisten kulttuurialan ja tiedemaailman edustajien kanssa. Samalla toimitaan yhteis-
työssä suomalaisten taiteen edistämiskeskusten ja kulttuurihankkeita rahoittavien säätiöiden kanssa. Tavoitteena on edistää suomalaisten kulttuurialan ammattilaisten pääsyä Latinalaisen Amerikan markkinoille alueen monipuolisen ja jatkuvasti kasvavan kulttuurintuotannon sekä suomalaisten vientiyri-
tysten luomien hyvien toimintaedellytysten vuoksi, kunkin maan taloudellinen ja yhteiskunnallinen tilanne huomioiden.

Viestintä

Viestinnässä seurataan säätiön vuonna 2017 valmistunutta viestintästrategiaa. Kaikki viestintä on linjakasta, suunnitelmallista ja kestävä mm. julkaisuväylien kannalta. Yleisön ja tiedotusvälineiden tavoittamiseksi sekä sisäistä että ulkoista viestintää tehostetaan edelleen. Asiamiesten roolia tapahtumaviestinnästä Instituutille tehostetaan. Tapahtumatiedotuksessa pääosassa on instituutin uutiskirje. Kaikessa viestinnässä (kulttuuritapahtuma, tiede) käytetään eri kohderyhmien mukaisesti Instituutin uudistuneita verkkosivuja ja sosiaalista mediaa.

Varainhankinta

Instituutin johtaja valtuutetaan varainhankintaan ja hakemaan sekä kansallista että kansainvälistä rahoitusta yksityisistä rahoitusinstrumenteista, EU-rahoitusmekanismeista ja joukkorahoituksesta. Sponsori- ja in kind -rahoituksen hankinta keskitetään Instituuttiin suomalaisten yritysten ja yhteistyökumppanien osalta. Toimintamaiden omaa sponsori-hankintaa voivat hoitaa myös asiamiehet.

2 TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2020

2.1 Toiminnan painopisteet

Ohjelmatoiminnassa pidetään yllä saavutettua laajempaa näkyvyyttä yhtenäistämällä teemoja ja keskittymällä isoihin tapahtumiin yhteistyössä paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Keskeisinä, säätiön strategiaa noudattelevina teemoina vuonna 2020 jatkavat kaikilla Instituutin toiminta-alueilla (eko)design laajasti käsitettynä (mukaan lukien mm. muoti, arkkitehtuuri), vuorovaikutteiset projektit ja visuaalisesta taiteesta valokuva- ja videotaide.

Instituutin uuden monitoimitilan mahdollisuuksien hyödyntämistä laajasti jatketaan ohjelmatoiminnassa. Tilankäytön tehostamiseksi ja Instituutin avoimuuden lisäämiseksi yleisölle sen yhteyteen on v. 2019 perustettu kahvila, joka on sisustettu suomalaisilla design-kalusteilla. Muutosta pienempiin tiloihin syntyneestä säästöä käytetään ohjelmatoiminnan ja sen koordinoinnin tehostamiseen koko Instituutin toiminta-alueella. Kahvilassa olevat kalusteet rahoitetaan kahvilasta saatavalla vuokratuotolla.

Espanjassa Instituutti osallistuu kutsusta jälleen Concéntrico-arkkitehtuurifestivaaliin Logroñossa, La Riojassa toukokuussa 2020 ja kesällä 2020 kansainväliseen Photo España -valokuvafestivaaliin Madridissa. Pääpaino Instituutin omassa ohjelmassa on nuorten valokuva- ja videotaiteilijoiden uran edistäminen. Vuorovaikutteiset hankkeet ulottuvat myös musiikin, performanssin ja teatterin puolelle. Uutena hankkeena instituutti osallistuu v. 2017 perustettuun esittävien taiteiden instituuttien ja taiteen tiedotuskeskusten yhteiseen TelePart-taiteilijavierailuohjelmaan. Tähän varataan talousarviosta 4 000 euroa instituutin omasta rahoituksesta ja 1 320 euroa instituuttien yhteishaualla myönnetystä rahoituksesta Wihurin säätiöltä (Saksan instituutti haki). Lisärahoitusta TelePart-ohjelmaan haetaan vielä yhteishankkeena muilta säätiöiltä syksyn 2019 aikana.

São Paulon Pinacoteca-museon kanssa siirrytään v. 2019 alussa toteutuneen museojohtajan vierailun jälkeen seuraavaan vaiheeseen yhteistyössä nykytaiteen edistämisen ja tiedotuskeskuksen Framen kanssa. Muualla Latinalaisessa Amerikassa ohjelmaa järjestetään paikallisen kysynnän mukaan suomalainen tasa-arvo läpileikkaavana teemana.

Suomessa jatketaan yhteistyötä lusohispaanista kulttuuria Suomessa tunnetuksi tekevien, vuodesta 2005 järjestetyn Latinalaisen Amerikan elokuvafestivaali Cinemaissín ja vuonna 2019 viidettä kertaa järjestettävän lasten kulttuurifestivaali Kolibrín kanssa. Helsinki Design Festivalin kanssa tutkitaan mahdollisuutta tuoda osa Madridissa järjestettävästä iberoamerikkalaisen muotoilun BID-biennaalista Suomeen Espanjan suurlähetystön koordinoimaan Iberofest-tapahtumaan keväällä 2020.

2.2 Kulttuuritoiminta Espanjassa, Portugalissa ja Latinalaisessa Amerikassa

ESPANJA	INSTITUUTTI	YHTEISTYÖ
tammi	Susana Nevado: Näyttely ja performanssi – Jokapäiväinen leipämme / Share Your Food / Parasta ennen 2040 / My Daughter Has an Eating Disorder	
helmi	Jokapäiväinen leipämme jne. jatkuu	Transferencias Design, muotoilualan seminaari Málagaassa
maalis	Saara Alhopuro: Valokuvanäyttely - sienikuvia	
huhti	Alkuperäiskansat: näyttely + seminaari Valokuvanäyttely Saami-nykyrunous Roaddi, espanjankielinen käännös	
touko	Valokuvanäyttely jatkuu	Madridin kirjamesut, oma pöytä mercadolla Yhteistyöprojekti Neomudéjar-taidekeskuksen kanssa (performanssitaide) Concéntrico-arkkitehtuurifestivaali Logroño, La Rioja

ESPANJA	INSTITUUTTI	YHTEISTYÖ
kesä	Photo España näyttely instituutissa, Heli Blåfield	Photo España -valokuvafestivaali
syys	Tekstiilinäyttely, ripustus kauppahalliin instituutin ulkopuolelle EUNIC: Euroopan kielten päivän tapahtuma instituutissa	Videotaidefestivaali Proyector Madridissa: suomalaiskutsuvieras
loka	Tekstiilinäyttely jatkuu	Red Nose Company: Don Quijote suomalaiset teatterit + espanjalaiset yhteistyökumppanit
marras	Sampo Malin: valokuvanäyttely – Mark Rothko -projekti	
joulu	Valokuvanäyttely jatkuu Instituutin jouluglögit kumppaneille	

Portugali ja Suomi

tammi	helmi+ maalis	huhti	touko	kesä	syys	loka	marras+ joulu
				Euroopan kirjallisuuden yö, Lissabon	Euroopan kielten viikko, Lissabon	ImagoLisboa	
Tieteen päivät, Helsinki		Iberofest: Bienal de Diseño Iberoamericano (BID)			Kolibri, Suomi	Cinemaissi, Suomi	

Latinalainen Amerikka

Argentiina	Asiamiehen aloitteen mukaan Residenssiyhteistyö / Suomen kulttuurirahasto
Brasilia	Asiamieskoulutus Yhteistyön jatkaminen Pinacoteca-museon kanssa
Chile	Tauolla
Kolumbia	Tauolla
Kuuba	Tauolla
Meksiko	Asianaisten aloitteen mukaan
Peru	Tasa-arvoteema
Uruguay	UPM-säätiön Suomi-koulu, uruguaylaisia vähävaraisia lapsia 1.-6. lk, Ulla Suokko Residenssiyhteistyö / Suomen kulttuurirahasto

Maakohtaisesti ohjelmatoimintaan käytetään OKM:n avustusvaroja seuraavasti: Espanja 40 000 euroa, Portugali ja Suomi 11 500 euroa. Latinalainen Amerikka yhteensä 12 500 euroa. Kaikki ohjelmatoiminta yhteensä 64 000 euroa. Ulkopuolista rahoitusta haetaan 8 500 euroa Espanjaan ja Latinalaiseen Amerikkaan (SKF, Frame). Muilta yksityisiltä säätiöiltä haetaan ohjelmatoimintaan 5 000 euroa.

2.3 Tieteellinen toiminta Espanjassa ja Latinalaisessa Amerikassa

Instituutin tieteellisessä toiminnassa korostetaan monitieteisyyttä, tieteidenvälisyyttä sekä tieteen ja taiteen kohtaamispintoja. Instituutti toimii aktiivisesti Suomen tiedeinstituuttien muodostamassa Tiedeinstituuttifoorumissa (TIF) ja osallistuu sen tapahtumiin.

Tiivistettyä yhteistyötä Madridin Complutensen yliopiston kanssa jatketaan.

Professori emeritus Martti Pärssisen johtama ja Suomen Akatemian osarahoittama Brasilia-hanke "*Large-Scale Subclimax in the Amazonian Lowland Forests due to Pre-Columbian Deforestation*" jatkuu vuosina 2020 – 2022. On myös mahdollista, että hanketta laajennetaan ulkopuolisella rahoituksella tiheään sademetsän tutkakuvauxiin ns. Lidar-teknologiaa hyväksi käyttäen.

Auli Leskisen kirjallisuushanke *Suljetusta avoimeen: Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan nykykirjallisuuden historia 1970–2010* saatetaan päätökseen vuonna 2020.

Latinalaisessa Amerikassa Instituutti hyödyntää mahdollisuutta yhteistyöhön Buenos Airesiin nimetyn, uuden Team Finland Knowledge -erityisasiantuntijan kanssa.

Instituutti jatkaa yhteistyötä Iberialais-amerikkalaisten maiden koulutus-, kulttuuri- ja tiedejärjestön OEI:n kanssa. Instituutin koulutuskoordinaattori fasilitoi ulkopuolelta rahoitetut, Instituutin toimialueeseen liittyvät koulutusvierailut.

2.4 Latinalaisen Amerikan työn kasvattaminen ja asiamiesverkoston kehittäminen

Instituutin johtaja osallistuu ulkoasiainministeriön Latinalaisen Amerikan aluekokouksiin ja ministeriön Latinalaisen Amerikan strategian kulttuuri- ja tiedestrategian suunnitteluun. Instituutti tukee suomalaisen asiantuntijuuden pääsyä alueen suurille ja dynaamisille markkinoille. Suurlähetystöjen ja instituutin yhteistyön vakiinnuttua, Instituutti pitää yllä asiamiesten osallistumista suurlähetystöistä johdetuissa Team Finland -verkostoissa.

Säätiön luoma Latinalaisen Amerikan asiamiesverkosto on SKTI ry:n instituuttien toiminnassa ainoa laatuaan. Latinalaiseen Amerikkaan kohdistuvaa kysyntää on saatu osoitettua suoraan asiamiehille ja heitä kontekstin tuntevina aktivoitua hanke-ehdotuksiin. Tätä jatketaan ja samalla haetaan konkreettisia mittareita verkoston merkityksen arvioimiseksi Instituutin toiminnassa. Verkosto voi edelleen toimia pilottina muille kulttuuri- ja tiedeinstituuteille.

Madridissa 1.10.2019

Helsingissä 12.10.2019

Sarri Vuorisalo-Tiitinen

Maria Kännö